ΠΑ.Σ.Ο.ΝΟ.Π

Πανελλήνια Συνδικαλιστική
Ομοσπονδία Νοσηλευτικού Προσωπικού

Μέλος της GNU Global Nurses United

Ώρες προσέλευσης -αποχώρησης νοσηλευτικού προσωπικού

Όπως είναι γνωστό με τον ν. 1157/1981 καθορίστηκε ο χρόνος εργασίας του εν γένει προσωπικού των υπηρεσιών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, θέτοντας ως κανόνα (άρθ. 1 παρ. 1 ν. 1157/1981) την πενθήμερη εργασία των υπαλλήλων, παρεχόμενη σε εβδομαδιαία βάση από Δευτέρα έως Παρασκευή. Τον κανόνα αυτό συμπληρώνουν ευθύς παρακάτω (άρθ. 1 παρ. ν. 1157/1981) εξαιρέσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων ή λειτουργών ή προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων διαλαμβάνεται ρητή, ειδική πρόβλεψη για τα «νοσηλευτικά ιδρύματα και τους υγειονομικούς σχηματισμούς των Υπουργείων, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» (περ. ε').

Διά της παρ. 6 του άρθ. 1 του ως άνω νόμου, παρέχεται η δυνατότητα μεταβίβασης της αρμοδιότητας του Υπουργού Εσωτερικών (πρ. Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης) για τον καθορισμό του ημερήσιου ωραρίου εργασίας, ήτοι τον προσδιορισμό του χρόνου έναρξης και λήξης της παρεχόμενης από το προσωπικό εργασίας, στους κατά περίπτωση αρμόδιους Υπουργούς, εφόσον η φύση της παρεχόμενης εργασίας δικαιολογεί παρέκκλιση από τον θεσπιζόμενο κανόνα, όπως αποτυπώθηκε παραπάνω. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, καθίσταται προφανές ότι για περισσότερα από σαράντα και πλέον έτη, την αποφασιστική αρμοδιότητα καθορισμού του χρονικού πλαισίου εντός του οποίου παρέχεται σε ημερήσια βάση η εργασία του προσωπικού έχουν, κατά νομοθετική εξουσιοδότηση, κατ' αρχήν ο Υπουργός Εσωτερικών ή ο αρμόδιος, για την περίπτωση του νοσηλευτικού προσωπικού –που ρητά εξαιρείται του κανόνα- Υπουργός Υγείας.

Πράγματι, σε υλοποίηση της πρόβλεψης της παρ. 6 του άρθ. 1 ν. 1157/1981 έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα σειρά υπουργικών αποφάσεων για τη ρύθμιση του ημερήσιου ωραρίου και τον ειδικότερο καθορισμό των ωρών προσέλευσης και

αποχώρησης του προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών, με κυριότερες την.υπ αρ ΔΙΑΔΠ/Γ2γ/οικ./1692 (ΦΕΚ Β΄ 769/27.6.2006) απόφαση Υπουργού Εσωτερικών, η οποία τροποποιήθηκε σε ουσιώδη της σημεία από την μεταγενέστερη υπ' αρ. ΔΙΑΔΠ/ΦΒ1/14757 (ΦΕΚ Β΄1659/26.7.2011) απόφαση του ιδίου.

Ως κανόνας θεσπίζεται δικαίωμα επιλογής του εργαζομένου με σχέση δημοσίου δικαίου (μόνιμου υπαλλήλου) ή ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου αναφορικά με την ώρα προσέλευσης και αποχώρησής του από την υπηρεσία μεταξύ πέντε (5) επιμέρους, ρητά καθοριζόμενων χρονικών περιόδων (07:00-15:00, 07:30-15:30, 08:00-16:00, 08:30-16:30, 09:00-17:00). Η επιλογή του ωραρίου εργασίας γίνεται με δήλωση των υπαλλήλων στη Διεύθυνση Διοικητικού της οικείας υπηρεσίας, η οποία υποβάλλεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουνίου κάθε έτους. Η δήλωση αυτή είναι δεσμευτική και ανέκκλητη και ισχύει μέχρι 30 Ιουνίου του επόμενου έτους.

Από τον ανωτέρω κανόνα, ωστόσο, εξαιρούνται, μεταξύ άλλων, τα νοσηλευτικά ιδρύματα του ΕΣΥ, τα εξωτερικά ιατρεία τους, τα Κέντρα Υγείας του ΕΣΥ, τα Ειδικά Κέντρα Υγείας, τα Περιφερειακά Ιατρεία, τα Ειδικά Περιφερειακά Ιατρεία, τα Πολυδύναμα Ιατρεία, τα νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας και Υπηρεσίες Υγείας των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης καθώς και οι λοιποί φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας που συνδέονται με το ΕΣΥ (άρθ. 1 παρ. 2 περ. δ' υπ' αρ. ΔΙΑΔΠ/Γ2γ/οικ./1692 ΥΑ). Μάλιστα, στην περίπτωση αυτή, παρέχεται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθ. 1 της ΥΑ, εξουσιοδότηση στον «οικείο» Υπουργό Υγείας να καθορίσει με απόφασή του τις ώρες έναρξης εργασίας του προσωπικού που απασχολείται στις εν γένει δομές παροχής υπηρεσιών υγείας. Παράλληλα, ο Υπουργός Υγείας εξουσιοδοτείται για τη ρύθμιση του ζητήματος αναφορικά με το προσωπικό των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας και των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ) Α΄ Κύκλου Ειδικότητας Βοηθού Νοσηλευτή (άρθ. 1 παρ. 3 περ. (δδ) υπ' αρ. ΔΙΑΔΠ/Γ2γ/οικ./1692 ΥΑ).

<u>Τούτα συνεπάγονται τα εξής:</u>

1. - Η ώρα έναρξης και λήξης της εργασίας του εν γένει προσωπικού των νοσοκομείων του ΕΣΥ και λοιπών δημόσιων δομών υγείας καθορίζεται με ενιαίο τρόπο δυνάμει σχετικής Υπουργικής Απόφασης, εκδιδομένης από τον Υπουργό

Υγείας, προς τον οποίο παρέχεται και η απαιτούμενη εξουσιοδότηση ήδη από θέσπισης του ν. 1157/1981.

2. – Ακόμη και επί προβολής του επιχειρήματος ότι η νομοθετική εξουσιοδότηση του άρθ. 1 παρ. 6 ν. 1157/1981 προς τον Υπουργό Υγείας είναι δυνητική, την αρμοδιότητα ρύθμισης του ζητήματος εξακολουθεί να φέρει ο Υπουργός Εσωτερικών, κατά τον γενικό κανόνα που διατυπώνεται ρητά στο νόμο.

3. - Ουδείς άλλος, όπως λ.χ. ο διοικητής ή το διοικητικό συμβούλιο ή διευθυντής ή οιοσδήποτε άλλος προϊστάμενος του νοσοκομείου ή τμήματος, νομιμοποιείται να καθορίζει το ωράριο απασχόλησης του προσωπικού. Κάθε παρόμοια απόφαση περί του καθορισμού του ωραρίου, προερχόμενη τους παραπάνω, είναι παράνομη και καταχρηστική ως εκδιδόμενη κατά παράβαση του νόμου και της σχετικής εξουσιοδοτικής διάταξης. Και αυτό διότι, προκειμένου να δύναται ένα διοικητικό όργανο να ασκήσει καθ' ύλη αρμοδιότητα ως προς τη ρύθμιση ορισμένου ζητήματος, είναι η απαραίτητη η προηγούμενη απονομή αυτής με διάταξη τυπικού ή ουσιαστικού νόμου, σύμφωνα με τη θεμελιώδη αρχή της νομιμότητας που διέπει το σύνολο της δράσης της δημόσιας διοίκησης.

4. – Ενόψει των ανωτέρω, οποιοδήποτε πρόγραμμα εργασίας αντιβαίνει το προεκτεθέν θεσμικό πλαίσιο είναι παράνομο και καταχρηστικό και δεν μπορεί να εφαρμοστεί, παρά μόνον για περιορισμένο χρονικό διάστημα και για την κάλυψη εκτάκτων και απρόβλεπτων αναγκών. Μεταξύ, δε, των ως άνω αναγκών δεν συγκαταλέγονται οι ελλείψεις νοσηλευτικού προσωπικού, που αποτελούν μία πάγια κατάσταση, διαιωνιζόμενη επί σειρά ετών.

5. – Συνεπώς, το υφιστάμενο πρόγραμμα προσέλευσης και αποχώρησης των εργαζομένων στα νοσοκομεία και τις λοιπές δομές που εργάζονται κατά το σύστημα των φυλακών εργασίας (βαρδιών) και το οποίο προβλέπει τις τρεις (3) κοινώς γνωστές βάρδιες (07:00-15:00, 15:00-23:00, 23:00-07:00) δύναται να ρυθμιστεί διαφορετικά μόνο δυνάμει υπουργικής απόφασης.

Τέλος, όσον αφορά το κυκλικό ωράριο, έχουμε επανειλημμένα υπογραμμίσει ότι όλοι ανεξαιρέτως οι νοσηλευτές, στο πλαίσιο της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων, θα πρέπει να μετέχουν ισοτίμως σε αυτό. Μοναδική εξαίρεση θα μπορούσε να ισχύσει για τις περιπτώσεις των υπαλλήλων εκείνων, που κατέχουν

θέσεις ευθύνης, ήτοι είναι διευθυντές, τομεάρχες, προϊστάμενοι ή τμηματάρχες, οι οποίοι δέον όπως εκτελούν πρωινή βάρδια χάριν της εύρυθμης λειτουργίας της νοσηλευτικής υπηρεσίας-μονάδας όπου προΐστανται.